

МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана філологічного факультету

 Крохмальний Р.О.

“31” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи літературної комунікації (назва навчальної дисципліни)

освітній рівень

перший (бакалаврський)

галузь знань

03 Гуманітарні науки
01 Освіта/ Педагогіка

спеціальність

035 Філологія

014 Середня освіта

спеціалізація

035.01 Українська мова та література,

035.09 Фольклористика. 035.10 Прикладна лінгвістика

014.01 Українська мова і література

освітня програма

Українська мова та література; Літературна творчість,
Українська мова та література, українська мова як іноземна,
Фольклористика, Прикладна лінгвістика,
Середня освіта (Українська мова і література)

факультет

філологічний

Робоча програма Основи літературної комунікації для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю 035 Філологія „31” серпня 2023 року - 19 с.

Розробники: Гірняк Мар'яна Олегівна, доцент кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства, кандидат філологічних наук, доцент

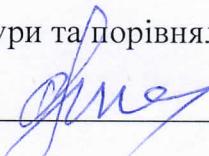
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

“29” серпня 2023 року

 (Гнатюк М. І.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою філологічного факультету _____

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

“31” серпня 2023 року Голова

 (Крохмальний Р.О.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни “Основи літературної комунікації”

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація: 035.01 <u>Українська мова та література</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 75		6-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,7	Освітній рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		43 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		зalік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 1:1,35
 для заочної форми навчання –

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Основи літературної комунікації» належить до вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки. Він розрахований на студентів третього курсу філологічного факультету. Курс покликаний дати уявлення про специфіку комунікації, яка відбувається поза літературним текстом, але за його посередництвом (зовнішньотекстуальна літературна комунікація, що передбачає особливий діалог автора та читача), в межах літературного тексту (внутрішньотекстуальна літературна комунікація, пов'язана зі співіснуванням голосів різних суб'єктів свідомості в художньому творі) і між текстами (міжтекстуальна літературна комунікація, зумовлена інтертекстуальними зв'язками між різними текстами культури).

Курс «Основи літературної комунікації» передбачає наявність насамперед лекційних занять, які допоможуть студентам зорієнтуватися у поглядах представників різних літературознавчих методологій на проблеми авторської інтенції та інтенції тексту, творення тексту та його рецепції, структурних елементів, що лежать в основі комунікативних стратегій тексту, та «комунікації» між текстами культури. Крім того, студентам буде запропоновано взяти активну участь у т.зв. лекційно-практичних заняттях, на яких вони зможуть, прочитавши заздалегідь художній твір, побачити, як працюють відповідні методології на практиці і як функціонує комунікативний простір літератури. У рамках курсу передбачено також написання невеликої дослідницької роботи (відповідно до проблематики курсу) та виконання тестових завдань.

Курс «Основи літературної комунікації» розглядає літературу крізь призму породження та сприймання естетичних повідомлень, а отже, він тісно пов'язаний з естетичною комунікацією і семіотикою, що вивчає функціонування різних знакових систем. Цей курс апелює також до загальної теорії комунікації, комунікативної лінгвістики, до низки літературознавчих методологій ХХ століття, представники яких порушували у своїх дослідженнях згадані проблеми. Водночас курс покликаний актуалізувати базові знання студентів, набуті під час вивчення інших дисциплін, зокрема історії української літератури, історії світової літератури, філософії.

Мета курсу – з'ясувати основні концепції, пов'язані з теорією літературної комунікації, та ознайомити з відповідним методологічним інструментарієм аналізу та інтерпретації художнього твору.

Завдання:

- ознайомити студентів із термінологічним апаратом теорії літературної комунікації;
- зорієнтувати слухачів у полі основних «комунікаційних» ідей представників сучасної гуманітаристики;
- сформувати у студентів уявлення про літературу як вторинну моделюючу систему, що функціонує в рамках комунікативного поля;
- навчити студентів розпізнавати проблеми взаємодії автора та суб'єкта свідомості в літературному творі;
- виробити навички наратологічного аналізу текстів;
- виробити навички інтертекстуального аналізу текстів;
- вдосконалити критичне мислення студентів;
- розвивати вміння вести дискусію, обґрунтовувати власну позицію;
- допомогти слухачам курсу відчути себе в ролі активних учасників літературного комунікування.

В результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- основні поняття і проблеми теорії літературної комунікації;
- зв'язок теорії літературної комунікації з іншими дисциплінами;
- відмінність між повсякденним та естетичним повідомленням;
- основні моделі комунікації та особливості комунікативного акту;
- основні типи літературної комунікації;
- особливості перебігу екстратекстуальної літературної комунікації;
- суть взаємодії «авторської інтенції», «інтенції тексту» та інтенції читача;
- основні проблеми, пов'язані з поясненням, розумінням та інтерпретацією літературного твору;
- суть інтертекстуальної літературної комунікації;
- особливості функціонування структури літературного твору;
- структурально-семіотичні наратологічні теорії;
- механізми смыслопородження в тексті;
- причини і наслідки «саморуйнування» структури;
- суть поетики відкритого твору;
- особливості перебігу інтертекстуальної літературної «комунікації»;
- форми інтертекстуальних зв'язків.

вміти:

- володіти термінологічним апаратом сучасної теорії літературної комунікації;
- визначати особливості взаємодії емпіричного автора та суб'єкта літературного твору;
- здійснювати наратологічний аналіз художнього твору;
- здійснювати інтертекстуальний аналіз художнього твору;
- здійснювати пошук інформації та застосовувати її на практиці;
- аналізувати та інтерпретувати різні літературні твори як естетичні повідомлення;
- брати участь у дискусії, коректно відстоювати власну думку.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Екстратекстуальна літературна комунікація (12 год)

Тема 1. Вступ. Теорія комунікації і літературна комунікація (2 год)

Комуникація та її роль у світі людини. Термінологічна полісемія «комунікації» (Дж. Д. Пітерс).

Критика «комунікативного розуму» і пошуки комунікативного компромісу (Ю. Габермас, А. Бужинська). Літературна комунікація як «сфера напруги» (М. Гловінський).

Поняття екстратекстуальної літературної комунікації.

Автор і авторська інтенція (задум).

Я та Інший: ідентичність суб'єкта в процесі літературної комунікації.

Рекомендована література:

1. Зубрицька М. Homo legens: Читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
2. Окопень-Славінська А. Теорія висловлювання як основа комунікативної теорії літературного твору / Олександра Окопень-Славінська // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / [упор. Б. Бакули, за ред. В. Моренця, пер. з польс. С. Яковенка]. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 110–126.
3. Пітерс Дж. Д. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / Джон Дарем Пітерс; [пер. з англ. А. Іщенко]. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 302 с.
4. Burzyńska A. Anty-Teoria literatury / Anna Burzyńska. – Kraków : Universitas, 2006. – 540 s.
5. Głowiński M. Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej / Michał Głowiński. – Kraków : Wydaw. Literackie, 1977. – 260 s.

Тема 2. Суспільно-історичний контекст літературної комунікації (2 год)

Письменник і читач як представники історичної епохи та середовища (культурно-історична школа, марксистське літературознавство). Текстуальні структури і мисленнєві структури соціальної групи: поняття структурної гомології (Л. Гольдман). Художній твір як *мовлення* щодо *мови* класового дискурсу: ідеологічні коди (Ф. Джеймсон). Література як «продукція».

Соціологія літератури та літературної комунікації. Популярність і популяризація літературного твору. Читацький відгук як чинник творення літературних текстів (Р. Ескарпі). Поняття «літературного поля» та «капіталу» (економічного, культурного, соціального та символічного) (П. Бурдье).

Рекомендована література:

1. Адорно Т. Теорія естетики / Теодор Адорно; [пер. з нім. П. Таращук]. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 518 с.
2. Беньямін В. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності // Беньямін В. Вибране / Вальтер Беньямін; [пер. з нім. Ю. Рибачук, Н. Лозинська]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 53 – 97.
3. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Зофія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
4. Овчарек Б. Проблеми й орієнтації соціології літератури / Богдан Овчарек //Література. Теорія. Методологія / [упор. Д. Уліцька, пер. з польс. С. Яковенко]. – К. : Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2006. – С. 272–291.
5. Сивокінь Г. М. Художня література і читач / Г. М. Сивокінь. – К. : Наукова думка, 1971. – 148 с.
6. Bourdieu P. Punkt widzenia autora. Kilka ogólnych właściwości pola produkcji kulturowej // Bourdieu P. Reguły sztuki / Pierre Bourdieu; [przeł A. Zawadzki]. – Kraków : Universitas, 2001. – S. 327–424.
7. Escarpit R. Literatura a społeczeństwo / Robert Escarpit; [przeł. J. Lalewicz] //Teoria literatury i metodologia badań literackich / [red. D. Ulicka]. – Warszawa : Wydział Polonistyki UW, 1999. – S. 283–315.
8. Jameson F. From The Political Unconscious: Narrative as a Socially Symbolic Act Fredric Jameson // The Norton Anthology of Theory and Criticism / ed. by V. B. Leitch. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – P. 1937–1960.

Тема 3. Психологія творення і рецепції художнього тексту (2 год)

Авторська психологія vs. психологія читача: естопсихологія Еміля Еннекена. Психологія творчості: зашифровування невисловлюваного і відчитування «загадок». Психоаналітичний аспект літературної комунікації. Структура людської психіки (З. Фройд) і художня творчість. Сновидіння й художня творчість: особливості автокомуникації (З. Фройд, І. Франко, Ж.-П. Сартр, Ю. Лотман). Роль колективного несвідомого в літературній комунікації (К. Г. Юнг). «Символічний порядок» і діалог з Іншим: проблема «правдивого» мовлення суб'єкта (Ж. Лакан).

Рецепція як від(пере)творення: психоаналітична перспектива. Читання як присвоєння фантазій Іншого. Інтерпретація твору як автоаналіз (Н. Голланд, А. Еренцвайг). Творець – реципієнт: особливості взаємної психотерапії (А. Грін). Слово як засіб творення думки. «Непорозуміння» під час літературної комунікації: психолінгвістична теорія О. Потебні.

Рекомендована література:

1. Білоус П. В. Психологія літературної творчості: Навч. вид-я / П. В. Білоус. – Житомир, 2004. – 96 с.
2. В'язовський Г. А. Творче мислення письменника / Г. А. В'язовський. – К. : Дніпро, 1982. – 335 с.
3. Зборовська Н. В. Психоаналіз і літературознавство / Н. В. Зборовська. – К. : Академвидав, 2003. – 392 с.
4. Михида С. П. Психологія творчості: пошук нової методології / С. П. Михида // Вісник Житомирського педагогічного університету. – Житомир, 2004. – Вип. 15. – С. 104–108.
5. Парандовський Я. Алхімія слова / Ян Парандовський; [пер. з польс. Ю. Попсуенку]. – К. : Дніпро, 1991. – 376 с.
6. Роменець В. А. Психологія творчості / В. А. Роменець. – К. : Либідь, 2001. – 288 с.
7. Росінська З. Самототожність реципієнта. Психоаналітичні точки зору / Зоф'я Росінська // Література. Теорія. Методологія / [упор. Д. Уліцька, пер. з польс. С. Яковенко]. – К. : Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2006. – С. 312–332.
8. Фройд З. Вступ до психоаналізу. Лекції зі вступу до психоаналізу з новими висновками / Зигмунд Фройд; [пер. з нім. П. Таращук]. – К. : Основи, 1998. – 709 с.
9. Фройд З. Поет і фантазування / Зигмунд Фройд; [пер. з нім. І. Герасим] //Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 109–116.
10. Юнг К. Г. Психологія та поезія / Карл Густав Юнг; [пер. з нім. І. Герасим] //Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 119–138.

11. Bachelard G. Poetyka marzenia / Gaston Bachelard; [przeł L. Brogowski]. – Gdańsk : Słowo/obraz/tertyoria, 1998. – 298 s.

Тема 4. Феноменологічне розуміння літературної комунікації (2 год)

Феноменологічна концепція свідомості (Е. Гуссерль). Художній твір як інтерсуб'єктивний інтенційний об'єкт (Р. Інгарден). Об'єктивна структура і нескінченне пізнавання літературного твору. Місця недоокреслення і конкретизації. Квазі-судження і «так звана правда» в літературі. Ключові образи тексту і екзистенція другого ступеня (Ж.-П. Рішар, Ж. Пуле). Інтерсуб'єктивна природа літературного твору: теоретичні погляди Б. І. Антонича та М. Євшана.

Рекомендована література

1. Антонич Б. І. Національне мистецтво // Антонич Б. І. Повне зібрання творів / Богдан Ігор Антонич [пер. М. Ільницький, упор. Д. Ільницький]. – Львів : Літопис, 2009. – С. 580–590.
2. Антонич Б. І. Як розуміти поезію // Антонич Б. І. Повне зібрання творів / Богдан Ігор Антонич [пер. М. Ільницький, упор. Д. Ільницький]. – Львів : Літопис, 2009. – С. 661–667.
3. Бланшо М. Простір літератури / Moris Blancho; [пер. з фр. Л. Кононович]. – Львів : Кальварія, 2007. – 272 с.
4. Євшан М. Суспільний і артистичний елемент у творчості // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика / Микола Євшан. – К. : Основи, 1998. – С. 18–25.
5. Зубрицька М. Homo legens: Читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
6. Інгарден Р. Про пізнавання літературного твору / Роман Інгарден; [пер. з польс. Н. Римська] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 176–206.
7. Рішар Ж.-П. Смерть та її постаті / Жан-П'єр Рішар; [пер. з фр. А. Шкраб'юк] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 209–226.
8. Ingarden R. O tak zwanej "prawdzie" w literaturze / Roman Ingarden // Teoria literatury i metodologia badań literackich / [red. D. Ulicka]. – Warszawa : Wydział Polonistyki UW, 1999. – S. 177–228.
9. Poulet G. Phenomenology of Reading / Georges Poulet // The Norton Anthology of Theory and Criticism / [ed. by V. B. Leitch]. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – P. 1320–1333.

Тема 5. Розуміння та інтерпретація літературного твору (2 год)

Герменевтичне коло (Ф. Шлеєрмахер) і проблема розуміння в класичній герменевтиці. Опозиція «пояснення – розуміння» (В. Дільтей) та її застосування у літературознавстві. Розуміння як діалог свідомостей (М. Бахтін). Розуміння і саморозуміння: особливості літературної комунікації у теоріях некласичної герменевтики (М. Гайдеггер, Г.-Г. Гадамер, П. Рікер). Горизонти сподівання автора та читача і смисловий горизонт тексту: особливості діалогу. Інтерпретація і «проти інтерпретації» (С. Зонтаг). Поняття естетичної дистанції. Інтерпретаційні стратегії та інтерпретаційні спільноти. Необмеженість відчитувань vs. «інтенція» тексту (В. Ізер, Г. Р. Яусс, С. Фіш, Е. Д. Гірш). Типологія читачів: ідеальний (зразковий) читач; імпліцитний читач; поінформований читач; найвний і критичний читач.

Рекомендована література

1. Бахтін М. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках / Михайло Бахтін; [пер. з рос. М. Зубрицька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 416–422.
2. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика / Ганс-Георг Гадамер; [пер. з нім.]. – К. : Юніверс, 2001. – 288 с.
3. Зонтаг С. Проти інтерпретації // Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе / С'юзен Зонтаг; [пер. з англ. В. Дмитрук]. – Львів : Кальварія, 2006. – С. 10–21.
4. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
5. Ізер В. Процес читання: феноменологічне наближення / Вольфганг Ізер; [пер. з англ. М. Зубрицька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 349–366.
6. Рікер П. Що таке текст? Пояснення і розуміння / Поль Рікер; [пер. з англ. М. Гірняк] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 305–323.
7. Яусс Г. Р. Рецептивна естетика й літературна комунікація / Г. Р. Яусс; [пер. з фр. Я. Цимбал] // Слово і Час. – 2007. – № 6. – С. 37–46.
8. Fish S. Co czyni interpretację możliwą do przyjęcia? / Stanley Fish; [przeł A. Szahaj] // Fish S. Interpretacja, retoryka, polityka. – Kraków : Universitas, 2002. – S. 99–119.

9. Fish S. Czy na tych ēwiczeniach jest tekst? / Stanley Fish; [przeł A. Szahaj] //Fish S. Interpretacja, retoryka, polityka. – Kraków : Universitas, 2002. – S. 59–80.
10. Hirsch E. D. Objective Interpretation / E. D. Hirsch // The Norton Anthology of Theory and Criticism / [ed. by V. B. Leitch]. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – P. 1684–1709.
11. Iser W. Interaction between Text and Reader / Wolfgang Iser // The Norton Anthology of Theory and Criticism / [ed. by V. B. Leitch]. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – P. 1673–1682.
12. Ricoeur P. Between the Text and Its Readers / Paul Ricoeur //A Ricoeur Reader: Reflection and Imagination / [ed. by M. J. Valdés]. – Toronto and Buffalo : University of Toronto Press, 1991. – P. 390–424.
13. Wimsatt W. K. and Beardsley M. C. The Intentional Fallacy / W. K. Wimsatt and M. C. Beardsley // The Norton Anthology of Theory and Criticism / [ed. by V. B. Leitch]. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – P. 1374–1387.

Тема 6. Автор – персонаж – читач – автор: особливості взаємозв'язку (2 год)

Лекційно-практичне заняття. Матеріал для обговорення: Ю. Андрухович «Дванадцять обручів»; Б. І. Антонич «Балада про блакитну смерть» (зб. «Ротації»), поезії збірок «Привітання життя», «Зелена Євангелія».

Андрухович *versus* Антонич: проблема «символічного капіталу» (П. Бурдье)

Біографія і «текстобіографія» Антонича: автор і ліричний суб’єкт.

Антонич-поет і Антонич-персонаж у романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів».

Психологія творчості в романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів».

Наративні стратегії роману.

Образи-домінанти в поезії Б. І. Антонича та в романі Ю. Андруховича: феноменологічна перспектива

Рекомендована література

1. Андрухович Ю. І. Богдан-Ігор Антонич і літературно-естетичні концепції модернізму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіол. наук : 10.01.01 «українська література». /Андрухович Юрій Ігорович. – Івано-Франківськ, 1996. – 24 с.
2. Гірняк М. Ігри з ідентичністю в романах Юрія Андруховича / Мар'яна Гірняк // Вісник Львівського університету. Сер. філологічна. – 2008. – Вип. 44. – Ч. 1. – С. 72–85.
3. Ільницький М. Богдан-Ігор Антонич / Микола Ільницький // Ільницький М. На перехрестях віку : у 3 кн. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – Кн. 2. – С. 3–146.
4. Ласовський В. Два обличчя Антонича / Володимир Ласовський // Весни розспіваної князь. Слово про Антонича: Статті, есе, спогади, листи, поезії / [упор. М. М. Ільницький, Р. М. Лубківський]. – Львів : Каменяр, 1989. – С. 369–375.
5. Новикова М. Міфосвіт Антонича: біос та етос / Марина Новикова // Новикова М. Міфи та місія. – К. : Дух і літера, 2005. – С. 301–314.
6. Стефановська Л. Антонич. Антиномії / Лідія Стефановська. – К. : Критика, 2006. – 312 с.

Змістовий модуль 2. Інтратекстуальна літературна комунікація (10 год)

Тема 7. Структуристсько-семіотичний підхід до літературної комунікації (2 год)

Поняття інтратекстуальної літературної комунікації. Особливості функціонування «структур» літературного твору. Поняття «динамічної структури» (Ю. Тинянов). Літературний твір як повідомлення. Основні моделі комунікації (Р. Якобсон, Ю. Лотман). Комунікація і проблема розуміння. Породження і сприймання мовлення. Поняття мовної комунікативної компетенції.

Рекомендована література:

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі; [пер. з англ. О. Погінайко]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2004. – 344 с.
3. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Зофія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
4. Якобсон Р. Лінгвістика і поетика / Роман Якобсон; [пер. з рос. О. Демська] //Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 465–487.

Тема 8. Комунікативні моделі та механізми діалогу (2 год)

Сутність комунікативного акту. Теорія мовленнєвих актів Дж. Остіна. Складові мовленнєвого акту. Імпліцитна інформація в мовленнєвих актах. Поняття пресупозиції та імплікації. Сутність і природа комунікативних девіацій. Текст як генератор повідомлення. Модель А.Жолковського та Ю.Щеглова (текст як транслятор теми) та її модифікація в працях Ю.Лотмана. Механізми діалогу за Ю.Лотманом. Поняття асиметрії та її значення для діалогічної ситуації. Теорія сучасної риторики. Риторика та ідеологія: особливості взаємозв'язку.

Рекомендована література:

1. Еко У. Риторика та ідеологія / Умберто Еко; [пер. з італ. У. Головацька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 539–548.
2. Ліханський Я. З. Риторика / Якуб З. Ліханський // Література. Теорія. Методологія / [упор. Д. Уліцька, пер. з польс. С. Яковенко]. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – С. 470–517.
3. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Зофія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
4. Austin J. L. Performative Utterances / J. L. Austin // The Norton Anthology of Theory and Criticism / [ed. by V. B. Leitch]. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – P. 1430–1442.
5. Ohmann R. Literatura jako akt / Richard Ohmann; [przeł. B. Kowalik, W. Krajka] // Teoria literatury i metodologia badań literackich / [red. D. Ulicka]. – Warszawa : Wydział Polonistyki UW, 1999. – S. 229–251.

Тема 9. Основні проблеми наратології (2 год)

Нааратологія як теоретико-літературна дисципліна. Автор і нааратор. Класичний принцип класифікації викладу. Розповідь від третьої особи. Розповідь від 1-ої особи. Уснооповідна манера викладу. Літературно-писемний характер я-нарації. Розповідач – оповідач – нааратор. Позиції наараторів: звітно-інформаційна, інтерпретаційно-оцінна, дигресійна, голосна і тиха. Поняття нарататора. Критика «особової» типологізації наараторів (Р.Барт, Ж.Женетт). Поняття фокалізації. Зовнішня, внутрішня, нульова фокалізації. Автодієгетична, гомодієгетична та гетеродієгетична нарації. Екстрадієгетична та метадієгетична нарації. Структурально-семіотичні теорії оповіді. Дослідження В.Проппа (дійові особи та функції), К. Бремона («елементарні наративні послідовності»), А. Греймаса (актантні моделі), Р. Барта (рівень функцій (кардинальних та каталізаторів), рівень дій і рівень розповіді), Ц.Тодорова (твір як історія і як висловлювання, поняття трансформації), К. Леві-Строса («мова» і «мовлення» міфу).

Рекомендована література:

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі; [пер. з англ. О. Погинайко]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Зофія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
3. Папуша І. «Що таке наратологія?» (огляд концепцій) / Ігор Папуша // Studia metodologica. Вип. 16. Наративні виміри літератури. Матеріали міжнародної конференції з наратології (Тернопіль, Україна, 23 – 24 жовтня 2003 р.) / [упор. І. Папуша]. – Тернопіль : ТНПУ, 2005. – С. 29–46.
4. Тодоров Ц. Два принципи оповіді / Цветан Тодоров; [пер з фр. Е. Марічев] // Тодоров Ц. Поняття літератури та інші есе. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. – С. 40–55.

Тема 10. Міметичні форми викладу. Особливості комунікації суб’єктів літературного твору (2 год) Міметичні форми викладу: діалог і монолог. Діалог, його особливості та організація. Типи діалогів (інтелектуальний діалог, діалог-поєдинок, діалог-суперечка, діалог-пояснення, діалог-сварка, діалог-допит, діалог-унісон, діалог «хто про що», діалог-нерозуміння (або псевдодіалог), діалог «ні про що», діалог-сповідь, діалог повного взаєморозуміння, любовний діалог тощо. Внутрішнє мовлення й автокомунікація. Монологи артикульовані та неартикульовані, зовнішні та внутрішні. Типи внутрішнього монологу: внутрішні та зовнішньо-внутрішні (класифікація за вокалізованістю), пряний і невласне-пряний (за дистанцією нааратора й персонажа), автокомунікативний внутрішній монолог, автодіалог і діалогізований внутрішній монолог (за виявом діалогічності), актуальний та

ретроспективний (за модальними ознаками), правильний внутрішній монолог, монолог потоку свідомості (за логічною організацією). Проблема невизначеного статусу висловлювання.

Рекомендована література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2004. – 344 с.
2. Дем'янюк М. До проблеми функціонування внутрішнього монологічного мовлення у літературному тексті / Мар'яна Дем'янюк // Studia metodologica. Вип. 16. Наративні виміри літератури. Матеріали міжнародної конференції з наратології (Тернопіль, Україна, 23 – 24 жовтня 2003 р.) / [упор. І. Папуша]. – Тернопіль : ТНПУ, 2005. – С. 70–72.
3. Легкий М. Formi художнього викладу в малій прозі Івана Франка / Микола Легкий. – Львів : Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1999. – 160 с.
4. Лещин З. І. Внутрішній монолог як форма літературного викладу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.01.06 «теорія літератури». / Лещин Зоряна Ігорівна. – Львів, 2006. – 17 с.
5. Папуша І. «Що таке наратологія?» (огляд концепцій) / Ігор Папуша // Studia metodologica. Вип. 16. Наративні виміри літератури. Матеріали міжнародної конференції з наратології (Тернопіль, Україна, 23 – 24 жовтня 2003 р.) / [упор. І. Папуша]. – Тернопіль : ТНПУ, 2005. – С. 29–46.

Тема 11. Наратологічний аналіз літературного твору (2 год)

Лекційно-практичне заняття. Матеріал для обговорення: М. Хвильовий «Санаторійна зона».

Семіотичний вимір заголовка.

Фрагментарність викладу.

Текст у тексті: особливості «перемикання» кодів.

Дієгетичний та міметичний виклад у творі: особливості взаємодії.

Автор – наратор – персонаж: суб’єкти мовлення у творі та їх специфіка.

«Функції» і «дії» у творі.

Рекомендована література:

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі; [пер. з англ. О. Погінайко]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Легкий М. Formi художнього викладу в малій прозі Івана Франка / Микола Легкий. – Львів : Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1999. – 160 с.
3. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Зофія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
4. Папуша І. Modus ponens. Нариси з наратології / Ігор Папуша. – Тернопіль: Крок, 2013. – 259 с.
5. Руденко М. Наративна типологія художньої прози Миколи Хвильового / Марта Руденко. – Тернопіль : ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. – 88 с.
6. Руденко М. Парадигма невротичного героя в наративі прозових творів Миколи Хвильового / Марта Руденко // Studia metodologica. Вип. 11. – Тернопіль: ТДПУ, 2002. – С. 50–63.

Змістовий модуль 3. Інтертекстуальна літературна комунікація (10 год)

Тема 12. Літературна комунікація у післяструктуралістському інтелектуальному просторі (2 год)

Поняття інтертекстуальної літературної комунікації. Критика структуралістського розуміння літературної комунікації у семіотиці, постструктуралізмі та деконструктивізмі (Ю. Лотман, Ю. Крістева, Р. Барт, У. Еко, Ж. Дерріда). Поетика відкритого твору. «Твір у русі». Проблема «виконання» художнього твору. Читач і семантичні відкриття. Текст як механізм продукування «можливих світів». Проблема інтерпретації: множинність інтерпретацій чи надінтерпретація тексту? Подвійне кодування та інтертекстуальна іронія. Ідея «саморуйнування» структури (У. Еко). Ж. Дерріда і його концепція письма. Присутність і відсутність, центральне і маргінальне, різниця і розрізнювання. Теорія «сліду». Децентрація і вільна гра значень. Читання як читання-непорозуміння. Поняття «необмеженого семіозу». Фенотекст і генотекст (Ю. Крістева). Текст-читання і текст-письмо (Р. Барт). «Смерть автора» і «народження» читача.

Рекомендована література:

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі; [пер. з англ. О. Погинайко]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Барт Р. Від твору до тексту / Ролан Барт; [пер. з фр. Ю. Гудзь] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 491–496.
3. Дерида Ж. Письмо та відмінність / Жак Дерида; [пер. з фр. В. Шовкун]. – К. : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2004. – 602 с.
4. Дискусія (Ж. Іпполіт, Ж. Дерріда, Р. Максі, Л. Гольдман, С. Дубровські) / [пер. з англ. М. Зубрицька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 633–638.
5. Еко У. Надінтерпретація текстів / Умберто Еко; [пер. з англ. М. Зубрицька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 549–563.
6. Еко У. Поміж автором і текстом / Умберто Еко; [пер. з англ. М. Зубрицька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 564–578.
7. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / Умберто Еко; [пер. з англ. М. Гірняк]. – Львів : Літопис, 2004. – 384 с.
8. Зубрицька М. Homo legens: Читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
9. Кристева Ю. Полілог / Юлія Кристева; [пер. з фр. П. Таращук]. – К. : Юніверс, 2004. – 480 с.
10. Мітосек З. Теорій літературних досліджень / Софія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь : Таврія, 2005. – 408 с.
11. Фуко М. Що таке автор? / Мішель Фуко; [пер. з англ. М. Зубрицька] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 598–613.
12. Eco U. O literaturze / Umberto Eco; [przeł. J. Ugniewska, A. Wasilewska]. – Warszawa : MUZA SA, 2003. – 310 s.

Тема 13. Особливості «комунікування» текстів (2 год)

Поняття інтертекстуальності. Широке і вузьке розуміння інтертексту (обмежена і необмежена інтертекстуальність). Цитата і простір цитації (Ю.Кристева, Р.Барт). Поняття ризоми (Ж.Дельзо, Ф.Гваттарі). Концепція діалогізму М. Бахтіна. Активні і пасивні двоголосі висловлювання. «Палімпсестна» література: концепція транстекстуальності Ж. Женетта (інтертекстуальність, паратекстуальність, метатекстуальність, архітекстуальність, гіпертекстуальність). Типи міжтекстової взаємодії. Formи інтертекстуальності. Впливи і «страх перед впливом» (Г. Блум, У. Еко). Діалогічна природа перекладу. Поняття автоінтертекстуальності та автотематизму.

Рекомендована література:

1. Бакула Б. Автор, автотематизм, автобіографізм / Богуслав Бакула //Наукові записки НаУКМА. – К., 1999. – Т. 17. Філологія. – С. 88–91.
2. Барт Р. Від твору до тексту / Ролан Барт; [пер. з фр. Ю. Гудзь] // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 491–496.
3. Бахтін М. Висловлювання як одиниця мовленнєвого спілкування / Михайло Бахтін; [пер. з рос. М. Зубрицька] //Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [ред. М. Зубрицька]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 406–415.
4. Бахтін М. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках / Михайло Бахтін; [пер. з рос. М. Зубрицька] //Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002. – С. 416–422.
5. Будний В., Ільницький М. Концепція інтертекстуальності в компаративістиці / Василь Будний, Микола Ільницький // Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: Підручник. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 241–272.
6. Киричук С. Інтертекстуальність – автоінтертекстуальність: до постановки питання / Світлана Киричук // Вісник Львівського університету. – Львів, 2004. – Вип. 33. Серія філологічна. Теорія літератури та порівняльне літературознавство. – Ч.1. – С. 160–164.
7. Кристева Ю. Полілог / Юлія Кристева; [пер. з фр. П. Таращук]. – К. : Юніверс, 2004. – 480 с.
8. Eco U. O literaturze / Umberto Eco; [przeł. J. Ugniewska, A. Wasilewska]. – Warszawa : MUZA SA, 2003. – 310 s.
9. Genette G. Palimpsesty. Literatura drugiego stopnia / Gérard Genette; [przeł. A. Milecki] //Teoria literatury i metodologia badań literackich / [red. D. Ulicka]. – Warszawa : Wydział Polonistyki UW, 1999. – S. 107–154.

Тема 14. Інтертекстуальний аналіз літературного твору (2 год)

Лекційно-практичне заняття. Матеріал для обговорення: Юрій Клен «Попіл імперій»

Інтертекстуальність як літературознавча проблема. Вічні теми та образи в літературі.

Філософський та історичний коди відчитування твору.

Децентрування структури в «Попелі імперій». Текст у тексті.

Особливості архітекстуальності, метатекстуальності, паратекстуальності, гіпо(гіпер)текстуальності.

Образна система твору: специфіка функціонування вертикального контексту.

«Попіл імперій» як «твір» і як «текст».

Рекомендована література

1. Астаф'єв О. Візії Сковороди в поемі Юрія Клена "Попіл імперій" // Українська мова та література. – 2000. – Ч.7. – С.5.
2. Барт Р. Від твору до тексту // Антологія світової літературно-критичної думки ХХст. / за ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 2002. – С. 491–496.
3. Будний В., Ільницький М. Концепція інтертекстуальності в компаративістиці // Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство. – К.: Вид.дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С.241-278.
4. Дерида Ж. Структура, знак і гра в дискурсі наук про людину //Дерида Ж. Письмо та відмінність. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. – С. 563–590 (Дерріда Ж. Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук тексту // Антологія світової літературно-критичної думки ХХст. / за ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 2002. – С. 617–632;
5. Качуровський І. Відгуки творчості Гете в поезії Юрія Клена // Сучасність. – 1983. - №3 – С. 18-30.
6. Косян Л. Образний світ Ю. Клена (поема "Попіл імперій") // Творчість Юрія Клена в контексті українського неокласицизму та вісниківського неоромантизму : зб. наук. праць. – Дрогобич : Відродження, 2004. – С. 90-98.
7. Лотман Ю. Текст у тексті //Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. /за ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.581-595.
8. Нямцу А. Є. Загальнокультурна традиція у світовій літературі. – Чернівці : Рута, 1997. – 223с.
9. Сарапін В. Варіації на класичні теми. До проблеми інтертекстуальних зв'язків у поемі-епопеї Юрія Клена "Попіл імперій" // Творчість Ю. Клена в контексті українського неокласицизму та вісниківського неоромантизму : зб. наук. праць. – Дрогобич : Відродження, 2004. - С. 224-240.
10. Стріха М. Данте й українська література. Досвід рецепції на тлі "запізнілого націетворення", - К. : Критика, 2003 – 162c.

Тема 15. Презентація і обговорення науково-дослідницьких робіт студентів (2 год)

Тема 16. Підсумкове заняття. Виконання тестових завдань (2 год)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	ла	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Екстратекстуальна літературна комунікація

T1. Вступ. Теорія комунікації і літературна комунікація	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
T2. Суспільно-історичний контекст літературної комунікації	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
T3. Психологія творення і рецепції художнього тексту	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
T4. Феноменологічне	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських (лекційно-практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Автор – персонаж – читач – автор: особливості взаємозв’язку	2
2	Нааратологічний аналіз літературного твору	2
3	Інтертекстуальний аналіз літературного твору	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Теорія комунікації і літературна комунікація (Я та Інший: ідентичність суб’єкта в процесі літературної комунікації).	2
2	Суспільно-історичний контекст літературної комунікації (Письменник і читач як представники історичної епохи та середовища (культурно-історична школа, марксистське літературознавство)).	2
3	Психологія творення і рецепції художнього тексту (Структура людської психіки (З. Фройд) і художня творчість. Слово як засіб творення думки. «Непорозуміння» під час літературної комунікації: психолінгвістична теорія О. Потебні).	2
4	Феноменологічне розуміння літературної комунікації (Інтерсуб’єктивна природа літературного твору: теоретичні погляди Б. І. Антонича та М. Євшана).	2
5	Розуміння та інтерпретація літературного твору (Герменевтичне коло (Ф. Шлеєрмахер) і проблема розуміння в класичній герменевтиці. Опозиція «пояснення – розуміння» (В. Дільтей) та її застосування у літературознавстві).	2
6	Автор – персонаж – читач – автор: особливості взаємозв’язку (Підготовка до лекційно-практичного заняття).	4
7	Структуралістсько-семіотичний підхід до літературної комунікації (Породження і сприймання мовлення. Поняття мовної комунікативної компетенції).	2
8	Комуникативні моделі та механізми діалогу (Сутність комунікативного акту. Риторика та ідеологія: особливості взаємозв’язку).	2
9	Основні проблеми нааратології (Класичний принцип класифікації викладу. Розповідь від 3-ої особи. Розповідь від 1-ої особи).	2
10	Міметичні форми викладу: особливості комунікації суб’єктів літературного твору (Типи внутрішнього монологу).	2
11	Нааратологічний аналіз літературного твору (Підготовка до лекційно-практичного заняття).	4
12	Літературна комунікація у післяструктуралістському інтелектуальному просторі (Проблема інтерпретації: множинність інтерпретацій чи надінтерпретація тексту? Текст-читання і текст-	2

	письмо (Р.Барт). «Смерть автора» і «народження» читача).	
13	Особливості «комунікування» текстів (Типи міжтекстової взаємодії. Форми інтертекстуальності).	2
14	Інтертекстуальний аналіз літературного твору (Підготовка до лекційно-практичного заняття).	4
15	Презентація і обговорення науково-дослідницьких робіт студентів (Написання науково-дослідницької роботи).	7
16	Підсумкове заняття. Виконання тестових завдань (Підготовка до виконання тесту).	2
	Разом	43

7. Методи навчання

Методи навчання: пояснально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. Методи викладу навчального матеріалу – лекція, лекційно-практичне заняття; консультація; дослідні роботи. Наочні методи навчання – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (слайди). Техніки: навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі оцінювання виступів та участі у дискусіях на лекційно-практичних заняттях. Передбачене написання індивідуально-дослідницької роботи у рамках проблематики літературної комунікації (об'єкт дослідження – за вибором студента), а також виконання письмового тестового завдання. Курс закінчується заліком.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:

Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів.

Робота студента протягом семестру оцінюється за такими показниками:

- а) активність на лекційно-практичних заняттях – 15 балів (по 5 балів за кожне з трьох занять);
- б) написання дослідницької роботи – 10 балів;
- в) виконання письмового тестового завдання – 25 балів;
- г) індивідуальне завдання (проф. Гнатюк М.І.) – 50 балів.

Академічна добросердість: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Жодні форми порушення академічної добросердісті не толеруються. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття та зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання різних видів робіт, передбачених курсом.

Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та

іншими мобільними пристроями під час заняття з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Переведення в оцінку за 4-бальною шкалою здійснюється за такою схемою:

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого залику	Залік
A	90 – 100	5 <i>Відмінно</i>	Зараховано
B	81-89	4 <i>Дуже добре</i>	
C	71-80	3 <i>Добре</i>	
D	61-70	3 <i>Задовільно</i>	
E	51-60	2 <i>Достатньо</i>	

Розподіл балів, які отримують студенти

Лекційно-практичні заняття, індивідуально-дослідницькі роботи, тестове завдання															Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	5	5	10	10	5	100

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани лекційно-практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
3. Матеріали для самостійної роботи студентів.
4. Копії окремих праць зі списку рекомендованої літератури.

11. Контрольні питання до заліку

1. Комуникація та її роль у світі людини. Термінологічна полісемія «комунікації».
2. Критика «комунікативного розуму» і пошуки комунікативного компромісу. Літературна комунікація як «сфера напруги».
3. Поняття екстратекстуальної літературної комунікації. Автор і авторська інтенція (задум).
4. Ідентичність суб'єкта в процесі літературної комунікації.
5. Письменник і читач як представники історичної епохи та середовища (культурно-історична школа, марксистське літературознавство).
6. Текстуальні структури і мисленнєві структури соціальної групи: поняття структурної гомології (Л. Гольдман, Ф. Джеймсон). Література як «продукція».
7. Соціологія літератури та літературної комунікації. Популярність і популяризація літературного твору.
8. Поняття «літературного поля» та «капіталу» (економічного, культурного, соціального та символічного).

9. Авторська психологія vs. психологія читача: естопсихологія Еміля Еннекена.
10. Психологія творчості і психоаналітичний аспект літературної комунікації.
11. Сновидіння й художня творчість: особливості автокомунікації.
12. Роль колективного несвідомого в літературній комунікації (К. Г. Юнг).
13. «Символічний порядок» і діалог з Іншим: проблема «правдивого» мовлення суб'єкта (Ж. Лакан).
14. Рецепція як від(пере)творення: психоаналітична перспектива (Н. Голланд, А. Еренцвайг, А. Грін).
15. «Непорозуміння» під час літературної комунікації: психолінгвістична теорія О. Потебні.
16. Художній твір як інтерсуб'єктивний інтенційний об'єкт (Р. Інгарден).
17. Пізнавання літературного твору. Квазі-судження і «так звана правда» в літературі.
18. Ключові образи тексту і екзистенція другого ступеня (Ж-П. Рішар, Ж. Пуле).
19. Інтерсуб'єктивна природа літературного твору: теоретичні погляди Б. І. Антонича та М. Євшана.
20. Герменевтичне коло (Ф. Шлеєрмахер) і проблема розуміння в класичній герменевтиці.
21. Опозиція «пояснення – розуміння» (В. Дільтей) та її застосування у літературознавстві.
22. Розуміння і саморозуміння: особливості літературної комунікації у теоріях некласичної герменевтики (М. Гайдеггер, Г.-Г. Гадамер, П. Рікер).
23. Інтерпретація і «проти інтерпретації» (С. Зонтаг). Інтерпретаційні стратегії та інтерпретаційні спільноти.
24. Необмеженість відчитувань та «інтенція» тексту (В. Ізер, Г. Р. Яусс, С. Фіш, Е. Д. Гірш). Поняття естетичної дистанції.
25. Типологія читачів: ідеальний (зразковий) читач; імпліцитний читач; поінформований читач; наївний і критичний читач.
26. Біографія і «текстобіографія» Антонича: автор і ліричний суб'єкт. Антонич-поет і Антонич-персонаж у романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів».
27. Поняття інтратекстуальної літературної комунікації. Особливості функціонування «структур» літературного твору.
28. Літературний твір як повідомлення. Основні моделі комунікації (Р. Якобсон, Ю. Лотман).
29. Комунікація і проблема розуміння. Поняття мової й комунікативної компетенції.
30. Сутність комунікативного акту. Теорія мовленнєвих актів Дж. Остіна.
31. Поняття пресупозиції та імплікації. Сутність і природа комунікативних девіацій.
32. Текст як генератор повідомлення. Модель А. Жолковського та Ю. Щеглова та її модифікація в працях Ю. Лотмана.
33. Механізми діалогу за Ю. Лотманом. Поняття асиметрії та її значення для діалогічної ситуації.
34. Теорія сучасної риторики. Риторика та ідеологія: особливості взаємозв'язку.
35. Наратологія як теоретико-літературна дисципліна. Автор і наратор. Поняття наратора.
36. Класичний принцип класифікації викладу. Характеристика «першоособового» та «третєособового» викладу.
37. Критика «особової» типологізації нараторів (Р. Барт, Ж. Женетт).
38. Поняття фокалізації. Особливості дієгетичного викладу.
39. Структурально-семіотичні теорії оповіді. Концепції В. Проппа, К. Бремона й А. Греймаса.
40. Структурально-семіотичні теорії Р. Барта і Ц. Тодорова.
41. Міметичні форми викладу. Типи монологів.
42. Внутрішнє мовлення й автокомунікація. Способи класифікації внутрішніх монологів.
43. Діалог, його особливості та організація. Типи діалогів.
44. Текст у тексті: особливості «перемикання» кодів у «Санаторійній зоні» М. Хвильового
45. Поняття інтартекстуальної літературної комунікації.
46. Поетика відкритого твору (У. Еко). «Твір у русі». Ідея «саморуйнування» структури.

47. Читач і семантичні відкриття. Текст як механізм продукування «можливих світів».
48. Проблема інтерпретації: множинність інтерпретацій чи надінтерпретація тексту?
49. Подвійне кодування та інтертекстуальна іронія.
50. Ж. Дерріда і його концепція письма. Теорія «сліду».
51. Поняття «необмеженого семіозу». «Смерть автора» і «народження» читача.
52. Поняття інтертекстуальності. Широке і вузьке розуміння інтертексту. Поняття ризоми (Ж. Дельоз, Ф. Гваттарі).
53. Цитата і простір цитації (Ю. Крістева, Р. Барт).
54. Концепція діалогізму М. Бахтіна. Активні і пасивні двоголосі висловлювання. «Палімпсестна» література: концепція транстекстуальності Ж. Женетта.
55. Форми інтертекстуальності. Діалогічна природа перекладу.
56. Впливи і «страх перед впливом» (Г. Блум, У. Еко).
57. Поняття автотекстуальності та автотематизму.
58. Інтертекстуальність поеми Юрія Клена «Попіл імперій».

12. Рекомендована література Базова

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [ред. М. Зубрицька]. – Львів : Літопис, 2002. – 832 с.
2. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі; [пер. з англ. О. Погінайко]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2004. – 344 с.
4. Зубрицька М. Homo legens: Читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
5. Література. Теорія. Методологія / [упор. Д. Уліцька, пер. з польс. С. Яковенко]. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 543 с..
6. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Зофія Мітосек; [пер. з польс. В. Гуменюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
7. Пітерс Дж. Д. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / Джон Дарем Пітерс; [пер. з англ. А. Іщенко]. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 302 с.
8. Сінченко О.Д. Комунікативні стратегії в теорії літератури: автор, текст, читач: Навч. посібник. Київ: Логос, 2015. 170 с.
9. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХXI ст. / [упор. Б. Бакули, за ред. В. Моренця, пер. з польс. С. Яковенка]. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.
10. Burzyńska A. Anty-Teoria literatury / Anna Burzyńska. – Kraków : Universitas, 2006. – 540 s.
11. Główński M. Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej / Michał Główński. – Kraków : Wydaw. Literackie, 1977. – 260 s.
12. The Norton Anthology of Theory and Criticism / [ed. by V. B. Leitch]. – New York; London : W. W. Norton&Company, 2001. – 2624 p.

Допоміжна

1. Бланшо М. Простір літератури / Моріс Бланшо; [пер. з фр. Л. Кононович]. – Львів : Кальварія, 2007. – 272 с.
2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / Жан Бодріяр; [пер. з фр. В. Ховхун]. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. – 230 с.
3. Вітгенштайн Л. Tractatus logico-philosophicus. Філософські дослідження / Людвіг Вітгенштайн; [пер. з нім. Є. Попович]. – К. : Основи, 1995. – 311 с.

4. Гайдеггер М. Дорогою до мови / Мартін Гайдеггер; [пер. з нім. В. Кам'янець]. – Львів : Літопис, 2007. – 232 с.
5. Гадамер Г.-Г. Вірш і розмова / Ганс-Георг Гадамер; [пер. з нім. Т. Гаврилів]. – Львів : І, 2002. – 188 с.
6. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика / Ганс-Георг Гадамер [пер. з нім.]. – К. : Юніверс, 2001. – 288 с.
7. Дерида Ж. Письмо та відмінність / Жак Дерида; [пер. з фр. В. Шовкун]. – К. : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2004. – 602 с.
8. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / Умберто Еко; [пер. з англ. М. Гірняк]. – Львів : Літопис, 2004. – 384 с.
9. Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе / С'юзен Зонтаг; [пер. з англ. В. Дмитрук]. – Львів : Кальварія, 2006. – 320 с.
10. Крістева Ю. Полілог / Юлія Крістева; [пер. з фр. П. Таращук]. – К. : Юніверс, 2004. – 480 с.
11. Леві-Строс К. Структурна антропологія / Клод Леві-Строс; [пер з фр. З. Борисюк]. – К. : Основи, 2000. – 387 с.
12. Легкий М. Форми художнього викладу в малій прозі Івана Франка / Микола Легкий. – Львів : Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1999. – 160 с.
13. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації / Л. Павлюк. – Львів : Паіс, 2006. – 120 с.
14. Рікер П. Сам як інший / Поль Рікер; [пер. з фр. В. Андрушко, О. Сирцова]. – К. : Дух і Літера, 2002. – 456 с.
15. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики / Фердінан де Соссюр [пер. з фр. А. Корнійчук, К. Тищенко]. – К. : Основи, 1998. – 324 с.
16. Тодоров Ц. Поняття літератури та інші есе / Цветан Тодоров; [пер з фр. Є. Марічев]. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. – 162 с.
17. Фуко М. Археологія знання / Мішель Фуко; [пер. з фр. В. Шовкун]. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. – 326 с.
18. Eco U. O literaturze / Umberto Eco; [przeł. J. Ugniewska, A. Wasilewska]. – Warszawa : MUZA SA, 2003. – 310 s.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://books.google.com>
2. <http://litera-ua.livejournal.com>
3. <http://www.nbuv.gov.ua>
4. <https://www.jstor.org/>
5. <http://ae-lib.org.ua>
6. <http://www.lib.ua-ru.net>
7. <http://booksshare.net>
8. <http://www.doaj.org>